

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΕ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2074	Γ' Στάσις Χαιρετισμῶν 9 Μαρτίου 2018 βράδυ	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

Χριστιανισμὸς ἴσον· ἡ ἀληθινὴ φιλοσοφία!

«Χαῖρε, φιλοσόφους ἀσόφους δεικνύουσα» (Ἀκάθ. ὕμν. Ρ2α')

Εἶπαμε, ἀγαπητοί μου, ὁρατὸ καὶ ἀόρατο ἀκροατήριον (ἀόρατο εἶνε ἐκεῖνοι ποὺ γιὰ λόγους ὑγείας ἀκοῦνε ἀπὸ τὸ ραδιοφωνικὸ σταθμό), εἶπαμε σὲ προηγούμενες ὁμιλίες μας, ὅτι ὁ **Ἀκάθιστος ὕμνος** εἶνε ἓνα ποίημα, ἓνα ἀριστούργημα τῶν αἰῶνων. Εἶνε μία ἱερὰ ἀνοδοδὲσμη, ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ ἑκατὸν σαραντατέσσερα (144) δροσερὰ ἄνθη, ἀμάραντα καὶ αἰώνια, ἄνθη πνευματικῆς φύσεως, τὰ *«χαῖρε»*. Καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ *«χαῖρε»*, ποὺ ἀκοῦμε σήμερα στὴν ἐκκλησίᾳ μας, εἶνε ἔκφρασι ἀγάπης βαθειᾶς καὶ θαυμασμοῦ πρὸς τὴν ὑπεραγία Θεοτόκο, ἡ ὁποία ἔγινε τὸ ὄργανο τῆς ἐνσαρκώσεως τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ.

Σὲ προηγούμενες ὁμιλίες ἐρμηνεύσαμε ἄλλα *«Χαῖρε»*· τώρα μὲ συντομία θὰ δοῦμε ἐκεῖνο ποὺ λέει **«Χαῖρε, φιλοσόφους ἀσόφους δεικνύουσα»** (Ἀκάθ. ὕμν. Ρ2α'). Τί σημαίνει αὐτό;

Ἐκ πρώτης ὄψεως ἐδῶ, ἀγαπητοί μου, δημιουργεῖται ἡ ἐντύπωση, ὅτι ἡ πίστις μας εἶνε ἐναντίον τῆς φιλοσοφίας, τῆς γνώσεως καὶ τῆς παιδείας, ἐναντίον τῆς προόδου. Λάθος· δὲν εἶνε ἔτσι. Διότι ἡ **γνώσις** εἶνε ἱερὰ ἐπιθυμία, ἔμφυτη στὸν ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος λαχταρεῖ νὰ γνωρίσῃ ὅ,τι εἶνε γύρω του. Ὅπως εἶπε ὁ Ἀριστοτέλης, *«πάντες ἄνθρωποι τοῦ εἰδέναι ὁρέγονται φύσει»* (Μετὰ τὰ Φυσ. Α' 980α.21). Ἐν τούτοις στὴν πραγματικότητα ἡ πανανθρώπινη αὐτὴ ἐπιθυμία δὲν ἐκπληρώνεται. Γιατί; Δὲν μπορεῖ νὰ ἱκανοποιηθῇ ποτέ πλήρως, διότι καὶ ἡ γνώσις εἶνε ἀπέραντη καὶ συνεχῶς αὐξάνει καὶ ἐπεκτείνεται, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνθρώπινη διάνοια ἔχει ὄρια, μιὰ ὠρισμένη χωρητικότητα, καὶ συνεπῶς δὲν μπορεῖ νὰ βαστάσῃ τὰ πάντα.

Ἡ **Ἐκκλησία μας**, ὅπως βλέπουμε καθαρὰ ἰδίως στὰ πρόσωπα μεγάλων πατέρων, διδασκάλων καὶ ἁγίων μας, δὲν ἀντιτίθεται στὴν ἐφεσι αὐτὴ ποὺ ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς ἔβαλε μέσα μας,

εἶνε δηλαδὴ **ὑπὲρ τῆς γνώσεως**. Ποιᾶς γνώσεως ὅμως; ὄχι τῆς ἀπατηλῆς καὶ ματαίας *«σοφίας τοῦ κόσμου τούτου»* (Α' Κορ. 1,20), ἀλλὰ **τῆς ἀληθινῆς φιλοσοφίας**.

Μὴ λησμονοῦμε ὅτι ὁ ἄνθρωπος μετὰ τὴν πτώσι του στὴν ἁμαρτία ἔχασε τὴ διαύγεια ἐκείνη ποὺ εἶχε ἢ σκέψι του ὅταν βγήκε ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Δημιουργοῦ. Δὲν διανοεῖται πλέον ὅπως οἱ πρωτόπλαστοι στὸν παράδεισο. Ὁ νοῦς του θόλωσε, καὶ ἡ διάνοιά του, ἐπάνω στὶς φιλοσοφικὲς πτήσεις του, ἔπεσε σὲ πλῆθος πλάνες. Φιλοσοφία, ὅπως εἶπε κάποιος, εἶνε ἡ ἱστορία τῶν ἀνθρωπίνων πλανῶν. **Κυκεῶν, πραγματικὸς λαβύρινθος εἶνε ἡ φιλοσοφία**. Ἐὰν καθήσῃ κανεὶς καὶ διαβάσῃ τί εἶπαν οἱ φιλόσοφοι, παλαιοὶ καὶ νεώτεροι, ὅσοι διανοοῦνται μακρὰν τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, θὰ μείνῃ κατάπληκτος. Κάποιος φιλόσοφος τῶν νεωτέρων χρόνων εἶπε ἓνα βαρὺ λόγο· δὲν ὑπάρχει **βλακεία**, λέει, ποὺ δὲν τὴν εἶπαν οἱ φιλόσοφοι. Γιὰ παράδειγμα· ὑπῆρξε φιλόσοφος τοῦ ἀρχαίου κόσμου ὁ ὁποῖος δίδαξε, ὅτι στὰ ζώφια ἐκεῖνα ποὺ ἀναπτύσσονται μέσα στὰ κουκιά ὑπάρχουν ψυχῆς ἀνθρώπων! Καὶ ἄλλα παρόμοια. Τέτοιους λοιπὸν φιλοσόφους, τοὺς ἄνευ Χριστοῦ, ἡ Ἐκκλησία στὸν Ἀκάθιστο ὕμνο τοὺς χαρακτηρίζει **«ἀσόφους»**, ὄχι δηλαδὴ σοφοὺς ἀλλὰ μωροὺς.

Τέτοιοι διανοούμενοι **βάλλουν** μὲ καταιγιστικὰ πυρὰ - μπαράζ **ἐναντίον τῆς Ὁρθόδοξου πίστεώς μας**. Πρὸ ἡμερῶν μου ἔγραψαν ἀπὸ τὴν Πάτρα, ὅτι κάποιος δημοσίευσε ἐκεῖ ἓνα βλάσφημο κείμενο ἐναντίον τῆς Παναγίας. Θεέ μου, πῶς μᾶς ἀνέχεσαι τοὺς ἀσεβεῖς καὶ ἀχάριστους! ποὺ μέσα μὲν στοὺς ναοὺς μὲ τοὺς ψάλτες λέμε *«Χαῖρε χαῖρε, Παναγία»*, ἔξω ὅμως, ἂν μετρήσουμε τὶς **βλαστήμιες** ποὺ ἐκσφενδονίζονται ἐναντίον τοῦ προσώπου της, θὰ δοῦμε ὅτι εἶνε περισσότερες ἀπὸ τὰ *«χαῖ-*

ρε». Καμμιά γυναίκα στην Ελλάδα, και ή πιό διεφθαρμένη και άτιμη, δέν ύβρίζεται ὅπως ή ύπεραγία Θεοτόκος.

Βάλλουν λοιπόν οί φιλόσοφοι κατά τῆς πίστεώς μας. Καί τί λένε; Τό πιό συνηθισμένο πού ἀκοῦμε εἶνε τὸ ἐρώτημα· **Πῶς εἶνε δυνατὸν μία παρθένος νὰ γεννήσῃ;** Τί ἔχουμε ν' ἀπαντήσουμε; Ἀκολουθώντας τὴ γνώμη τοῦ ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ λέμε, ὅτι στοῦ δικό τους αὐτὸ «πῶς», πού **ἀναφέρεται στὸν ὑπερφυσικὸ κόσμο**, ἐμεῖς ἔχουμε ν' ἀντιτάξουμε πολλὰ ἄλλα «πῶς», πού **ἀναφέρονται στὸν φυσικὸ κόσμο**, τὸν ὑλικὸ καὶ αἰσθητό. Ἄς μᾶς ἀπαντήσουν λοιπόν αὐτοὶ σταῖ δικά μας «πῶς» καὶ τότε θ' ἀπαντήσουμε κ' ἐμεῖς στοῦ δικό τους.

Πῶς λόγου χάριν δημιουργήθηκαν **τὰ ἀμέτρητα εἶδη τῶν ζώων**, ἀπ' τὰ μικρότερα μέχρι τὰ μεγαλύτερα, ἀπ' τὸ μυρμήγκι μέχρι τὸν ἐλέφαντα, πού καθένα τους εἶνε κ' ἓνα θαυμαστὸ ἐργαστάσιο; Πῶς; Καμμιά ἀπάντησις. Ἡ ἐπιστήμη ἀπλῶς περιγράφει, χωρὶς νὰ ἐρμηνεύῃ τὸν τρόπο τῆς δημιουργίας τῶν ὄντων. Πῶς **ἡ μέλισσα**, ἓνα μικρὸ ζώυφιο, παίρνει τὴ γῦρι τοῦ ἄνθους καὶ κάνει τὸ μέλι; πῶς ἐπίσης μέσα στὴν κυψέλη, χωρὶς νὰ φοιτήσῃ σὲ σχολὲς μηχανικῶν, κατασκευάζει τίς κηρήθρες σὲ σχῆμα ἐξαγώνο, πού εἶνε τὸ στερεώτερο σχῆμα; Πῶς; Καμμιά ἀπάντησις. Πῶς ἀκόμη ἀπὸ ἓνα μικρὸ σπόρο, πού πέφτει μέσ' στὴ γῆ, βγαίνει ἓνα πλατάνι πελώριο; Πῶς, κατόπιν, **ὁ ἠλεκτρισμὸς** τρέχει ἐπάνω σταῖ ἠλεκτροφόρα σύρματα μεῖς ἰλιγγιώδη ταχύτητα κ' ἐμεῖς δὲν τὸν βλέπουμε; Πῶς, ἀκόμη περισσότερο, τὰ οὐράνια σώματα, οἱ ἀμέτρητοι **πλανῆτες, τὰ ἡλιακὰ συστήματα καὶ οἱ γαλαξίες**, συγκρατοῦνται ὅλα σὰν νὰ τὰ δένη μιὰ ἀόρατη κλωστή πού λέγεται παγκόσμιος ἔλξις; Ἡ πῶς, ὅπως τὸ εἶδαμε στὴν ἐποχὴ μας, ἓνα ἀδιόρατο ἄτομο ἀπὸ οὐράνιο, ἓνα πετραδάκι, κλείνει μέσα του τέτοια δύναμι, τὴν **πυρηνικὴ ἐνέργεια**; Πῶς τὸ ἓνα, πῶς τὸ ἄλλο; Κανείς δὲν ἀπαντᾷ.

Ἀπαντήστε λοιπόν, ἔλεγε τότε ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος στοὺς δυσπιστοῦντας. Ἀπαντήστε, κύριοι αὐθάδεις, –λέω κ' ἐγὼ τώρα ἐπαυξάνοντας τὰ ἐρωτηματικὰ τοῦ ἀγίου μεῖς βάσι τὰ σημερινὰ δεδομένα–, ἀπαντήστε σ' αὐτά, καὶ μετὰ νὰ ζητᾶτε ν' ἀπαντήσουμε ἐμεῖς στοῦ ἐρώτημα, πῶς μπορεῖ μία παρθένος νὰ γεννήσῃ παιδί. Ἄλλ' ἐὰν ἐσεῖς δὲν ἀπαντᾶτε σ' ἐμᾶς, ἡ Ἐκκλησία πάντως ἀπαντᾷ σ' ἐσᾶς. Καὶ ποιά εἶνε ἡ ἀπάντησί της; Ἀκοῦστε τὴν·

«Θεὸς ὅπου βούλεται, νικᾶται φύσεως τάξις» ὅπου θέλει ὁ Θεός, ἐκεῖ ὁ νόμος τῆς φύσεως ὑποχωρεῖ (ἔσπερ. Εὐαγγελισμ.). Ὅπως λοιπόν ἔ-

κανε ὅλα αὐτὰ τὰ θαυμαστὰ καὶ ἀνεξήγητα πράγματα, πού καθένα διαλαλεῖ τὴ δόξα του, ἔτσι θέλησε καὶ νὰ γεννηθῇ ἀπὸ παρθένο ὁ ἄμωμος Υἱός του, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Δὲν ὑπάρχει γι' αὐτὸν τίποτε ἀδύνατο, ὅπως εἶπε ὁ ἀρχάγγελος Γαβριήλ (βλ. Λουκ. 1,37).

* * *

Τί χρειάζεται τώρα, ἀγαπητοί μου, γιὰ νὰ δεχθοῦμε ἐμεῖς τὸ μυστήριον; **Πίστις!** Δὲν εἴμαστε ἐναντίον τῆς φιλοσοφίας, κάθε ἄλλο. Φιλοσοφεῖ ἡ σκέψις τοῦ Χριστιανοῦ, ἀλλὰ φιλοσοφεῖ μεῖς πίστι **στοῦ Χριστοῦ**. Ὁ Χριστὸς εἶνε ἡ Ἀλήθεια (βλ. Ἰω. 14,6), ὁ Χριστὸς εἶνε τὸ Ἄλφα καὶ τὸ Ὠμέγα (βλ. Ἀπ. 1,8· 21,6· 22,13), ὁ Χριστὸς εἶνε τὸ πᾶν. Γι' αὐτὸ ἓνας ἀγράμματος βοσκός, πού πιστεύει στοῦ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, γνωρίζει πολὺ περισσότερο ἀπὸ ὅσα γνώριζαν ὁ Πλάτων κι ὁ Ἀριστοτέλης κι ὁ Σωκράτης.

Εἶνε γνώσις - φιλοσοφία ὁ Χριστιανισμὸς, εἶνε ἡ ἀληθινὴ φιλοσοφία. Φέρτε μου ἓνα πίνακα νὰ γράψω ἐπάνω μεῖς ὅλη μου τὴν ψυχὴ καὶ μεῖς ἀκράδαντη πεποιθήσι **«Χριστιανισμὸς ἴσον· ἡ ἀληθινὴ φιλοσοφία!»**.

Θυμᾶμαι τὸ 1942, ὅταν τὰ χρόνια ἐκεῖνα τὰ φοβερὰ βρισκόμουν στὴ Φλώρινα, τὴν ἀκριτικὴ μας πόλι, ὡς ἱεροκήρυκας καὶ κήρυττα στοῦν παλαιὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος, εἶχα κάνει ἓνα κήρυγμα μεῖς τὸ θέμα αὐτό. Καὶ τὴν ἐπομένῃ ἡμέρα ἓνα λουστράκι, ἓνας νέος πού τότε ἔβαφε παπούτσια στὴν πλατεῖα τῆς πόλεως καὶ κατόπιν ἔγινε μετανάστης κάπου στὴν Ἀμερικὴ, αὐτὸς ὁ νέος ἐνθουσιασμένος ἔγραψε πάνω στοῦ κασσέλι του νὰ τὸ βλέπουν καὶ νὰ τὸ διαβάζουν ὅλοι· **«Χριστιανισμὸς = ἡ ἀληθινὴ φιλοσοφία!»**. Λοιπὸν τί τρέχουμε ἄλλοῦ; Αὐτὸ τὸ λουστράκι, πού ἔγραψε αὐτὸ τὸ λόγο, ἔλεγε ἀλήθεια. Δὲν ὑπάρχει πουθενὰ ἄλλοῦ, οὔτε κάτω ἀπὸ τὰ ἄστρα οὔτε πάνω ἀπὸ τὰ ἄστρα, δὲν ὑπάρχει ἄλλο μεγαλύτερο, ἀνώτερο, ὑψηλότερο, ἰσχυρότερο, ἀγιώτερο, θεϊότερο ἀπὸ τὸν Χριστό.

Αὐτὸν λοιπόν, τὸν Χριστό, καὶ τὴν ἄχραντη Μητέρα του ὑμνεῖ καὶ ὁ Ἀκάθιστος ὕμνος. Γι' αὐτὸ κ' ἐμεῖς, ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ, ὁμολογοῦμε, διακηρύττουμε καὶ λέμε, ὅτι δὲν θὰ νικήσουν οἱ ῥήτορες, δὲν θὰ νικήσουν οἱ φιλόσοφοι, δὲν θὰ νικήσουν οἱ ἐχθροὶ τῆς πίστεώς μας, ἀλλὰ πάντοτε, διὰ μέσου πάντων τῶν αἰώνων καὶ διὰ μέσου ὅλων τῶν ἐμποδίων, **θὰ νικᾷ καὶ θὰ θριαμβεύῃ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός**· ὄν, παῖδες Ἑλλήνων, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**